

Seznam příloh

Příloha č. 1: Ukázka rozhovoru - Šárka

Příloha č. 2: Časové osy

Přílohy

Příloha č. 1: Ukázka rozhovoru - Šárka

T: Tak mě by zajímal váš život od těch patnácti let až doteď. Nejdřív v těch patnácti letech, co jste tenkrát... Jaký byly vaše představy o životě? Sny?

Š: No tak určitě jsem si nepředstavovala, že se budu tak brzo vdávat. To teda jsem si vůbec nepředstavovala. Ale... Když jsem šla ze školy, tak jsem začala dělat v Bechyni v Triole. Měla jsem se jít učit do-do Budějovic do Tosty na přadlenu. Ale naši mě tam potom nechtěli pustit. Ale jako nejdřív jo, že tam půjdu, že tam budu, ale když se blížil konec prázdnin, tak mě tam nepustili. Protože tenkrát nejezdil v sobotu autobus, do školy se ještě chodilo v sobotu a do Soběslavi na vlak autobus nejezdil, takže bych se tam neměla jak dostat. Ale to mě nechali takhle celý prázdniny, že půjdu, no a pak ne. A tak jsme potom s mamkou chodily v Bechyni od-od jedny továrny k druhý, kde mě vezmou. To mě vedli naši do OZAPky, to jsem se modlila, aby mě tam nevzali, protože tam dělaj s plechem a takovýhle hnusný práce. To jsem tak byla ráda, že řekli ne ((smích)).

T: ((smích))

Š: Ale tady bylo zvykem, že takhle ta holka z vesnice většinou šla do Trioly, tak jsem šla do Trioly a byla jsem v tý Triole, no. Byla jsem tam, akorát jsem tam byla pětadvacet let. Hm. Tak jak jsme žili, no. Bylo nás tady hodně mládeže, teď tady nikdo není, ale tenkrát nás tady bylo hodně. A vlastně tady byla škola a znali jsme se jako od začátku. Jako od té první třídy jsme se znali všichni. No a měla jsem kamarádku Sašu a ono nás tady bylo asi šest v mém věku a třeba zase vo dva roky starší kluci a holky a zase třeba ještě vo další rok starší. No a celá ta banda chodila do Bechyně do kina a na zábavy, no. A kluci a holky. No a ta Saša měla bráchu, o dva roky staršího, než jsem byla já. No a jak jsme takhle chodili tancovat, do kina a tady byla škola, tak jsme tady vždycky sedávali, celá ta banda, anebo zase v zimě vevnitř, měli jsme to jako klubovnu. No jsme spolu začali chodit. Asi dva roky jsme spolu chodili. No skoro dva roky. No potom měl jít na vojnu, v dubnu. No a odešel na vojnu a já jsem zjistila, že jsem těhotná. To mně bylo šestnáct ještě.

T: Hm.

Š: No a pak mně bylo sedmnáct, když jsme se brali. V červenci jsme měli svatbu. Byl teda takovej ten soud, kde mě jako zplnoletnili. A pak jsme se vzali. () Ono tady na tý vesnici, tady nic nebylo. Tady bylo akorát, že jsme šli do Bechyně do kina, anebo ještě takhle na těch vesnicích bejvaly kulturáky nebo hospody, tak se šlo na zábavu, vždycky celá ta banda. Třeba jsme šli na zábavu támhle do jedny vesnice a museli jsme pěšky a to byla cesta šestikilometrová, ta trvala dvě hodiny nebo tři. Takže domů jsme přišli až ráno ((smích)) Protože jinýho tady nic mládež neměla. A dřív se tady promítalo kino, ale potom už to zrušili, tak jsme tu promítačku měli ve škole, tak jsme si vždycky promítali nějaký filmy. V Bechyni na nádraží se ta plechovka s filmem vyzvedla, tady jsme si to promítli, zase jsme to v pondělí vezli zpátky. Nic jinýho tady nebylo, no. A prvního máje ((smích)).

T: ((smích))

Š: Nebo když měli jézédáci nějakou schůzi, tak oni schůzovali, pak měli zábavu, když skončilo schůzování, a tam šel každej, tak jsme chodili na tu zábavu. Tancovat. Nic jinýho tady nebylo, no, na vesnici nic není. Dneska maj mladý auta, motorky, sednou a jedou, kam chtěj. Tenkrát tady měli kluci jednu, dvě motorky, tak vždycky jsme šli do kina pěšky a někdo jel na tý motorce. Někoho odvez, zase se vrátil, vzal dalšího. No a než to všechno se vystřídalo, tak jsme pomalu byli ten zbytek v Bechyni po svejch ((smích)). Ono tady nic to, nic extra na vesnici nebylo. Nevim, co bych ti jinýho řekla. Když se támhle mezi lesama stala bouračka, tak to bylo něco, že celá vesnice tam běžela, protože vzrůšo ((smích)). Jinak to, jinak tady nic nebylo, no. Jako já nemám ani, jako abych měla nějaký zážitky. Sice jsem měla sestřenici v Pardubicích, takže se tam občas jezdilo, ona jezdila sem, ale to je všechno spíš takový ještě dětský, no. Ale jako když už jsem byla větší, tak tady nic nebylo. Seděli jsme venku, povídali třeba do jedenácti, do půlnoci, pak jsme šli domů. Nic jinýho tu nebylo.

T: Hm.

Š: No a potom jsem chodila s tím Pepou, on šel pak na vojnu. To už jsem říkala vlastně. No a potom v listopadu, když jsme se vzali, tak potom v listopadu se malej Pepa narodil. Dneska už je mu čtyřicet čtyři. To letí strašně. No a když byl na tý vojně, tenkrát když ti kluci byli na vojně, tak oni je nepouštěli tak často domů, jako pozdějc třeba. To za ty dva roky byl doma asi čtyřikrát. Tak to bylo takový, no bylo mi smutno. I když jsem byla doma s našima, tak to bylo takový, takový těžký, že jo. Holky třeba šly tancovat a já musela sedět doma, protože jsem měla malý dítě. Sice

mně naši taky pohlídali Pepu, ne že bych nemohla, ale taky jsem nechtěla pořád. Za tu dobu, za ty dva roky... Jsem byla v Táboře v porodnici a oni tam tenkrát jako vojáci jeli a ani ho tam za mnou nepustili. No. A to ještě ani nesměli dřív na pokoj, to stáli dole pod voknem, maminky nahoře ve vokně a volali na sebe. Spíš bych tam u toho vokna nastydla, když to bylo v listopadu, nebo zimní měsíc nějaký. Kdyby toho člověka pustili dovnitř, tak určitě to bylo lepší. No tak to je jasný, že když byl na tý vojně a potom byl málo doma, tak nebyl na kluka zvyklej a kluk na něho taky ne, že jo. A když potom přijel, tak kluk se ho bál. A von k němu tak nějak nepřilnul a špatně to skončilo.

T: Jo.

Š: Vlastně jsme spolu po tý vojně byli chvíli. Možná rok, dva. A pak jsme se rozešli, ale nerozvedla jsem se, až potom pozdějš jsem se rozvedla. To asi až když mi bylo pětadvacet. Jsme skoro spolu nebyli, no. Protože ty dva roky, to byl na vojně, když přišel z vojny, tak jsme spolu byli chvíli. Odstěhovali jsme se tady vedle do vesnice, tam jsme bydleli v paneláku. () A... bylo to takový těžký, protože... Pepa malej se ho bál a von spíš, protože jsme byli mladý, že jo, von nic neužil, já taky nic neužila, von spíš viděl kamarády, než rodinu. Protože vlastně jemu bylo dvacet a mně sedmnáct, když jsme se brali. () To dole byla prádelna, tak jsem šla prát a kluka jsem si musela vzít s sebou dolů do prádelny a posadit ho na stůl, protože nahoře s tátou bejt nechtěl, protože se ho bál. Neznal ho, nechtěl. A von zase k němu neměl takovej vztah jako já nebo kdokoliv z nás tady doma, protože ty dva roky ho skoro neviděl. Tak já nevím. To bylo takový všelijaký. Dneska už na to člověk kouká jinejma vočima, ale tenkrát... to nechápal. Protože já jsem ho měla ráda, měla jsem ráda jeho, měla jsem ráda dítě a nechápala jsem, že ten tatínek má jako odstup. Dneska když jsem stará, tak vim, že to byl mladej kluk a neměl ještě na rodinu a na děti vůbec ani pomyslení. No, já nevím, co bych ti ještě řekla.

T: Tak co bylo potom?

Š: Co bylo potom? Myslíš jako po tom, co jsme se rozešli?

T: No, no, no.

Š: Když jsme se rozešli... Vlastně když mi bylo sedmnáct, tak jsem se vdávala, dva roky byl na vojně, vlastně von šel na vojnu, dva roky byl na vojně, a když přišel, tak jsme asi dva roky spolu byli. To byl sedmdesát jsem se vdávala, sedumdesát dva přišel z vojny a asi tři roky jsem nechodila s nikým. To jsem byla, byla jsem tady u našich. A vlastně on byl taky doma. Ze začátku zůstal v tom bytě, co jsme měli, no a

pak šel taky k rodičům. A až potom, když jsem toho dalšího manžela, tak teprve jsme se potom rozvedli. Až když jsem potřebovala bejt rozvedená. Ale jako celou dobu... To vlastně bylo sedmdesát a v sedmdesátym sedmym jsem se rozvedla. Ale nežili jsme spolu. Jenom ty dva roky, co přišel z vojny. () Ono to bylo těžký taky, protože on... Byli jsme mladý oba, já jsem přece jenom, ta holka když to dítě má, tak se o něj musí starat, že jo. A on jako kdyby byl svobodnej, protože mu to nic neřikalo, nějaká rodina. Tak to, já jsem se odstěhovala sem domů a vlastně jsem na mateřství byla jen rok. Půl roku byla mateřská a půl roku... Ono jako když byl ten manžel na vojně, tak vojáci dávali půl roku nějaký peníze. A já už si ani nepamatuju, kolik. Jestli já jsem dostávala tři sta padesát a na kluka pětistovku. Tak nějak. Takže jsem byla do toho roku doma a po roce jsem šla do práce, protože už potom přestali dávat peníze, jenom do toho roka. No a taky to nejde zůstat bez peněz jenom doma.

T: Hm.

Š: No tak naši mi ho chvíli hlídali a vedle ve vesnici byla školka. To on tam šel snad dřív. Do školky se chodí ve třech a on šel dřív, protože si pamatuju, že se ještě počůrával. Tak jsem mu vždycky musela dát do tašky punčocháčky, plínku a ono když to počůral, tak to počůraný mi dali vždycky do pytlíčku a to počůraný jsem si vezla domů. No, kluk chodil potom do školky, já do práce. A když jsem někam chtěla jít, tak naši ne že by mi ho nepohlídali, taky mi ho pohlídali. Ale přece jen jiný holky neměly závazek, že jo. Takže ty mohly, kam chtěly, a já už jsem se musela držet zpátky. Ale takovejch matek bylo hromadu, protože tenkrát když holce bylo dvacet a nebyla vdaná, tak už si báby ukazovaly, že ji nikdo nechce. Naše Blažena, ta se vdávala, sestra moje, to jí bylo dvacet a za rok ještě neměli žádný dítě a už měly baby starost, že jako nemůže mít děti.

T: Hm.

Š: To bylo takový normální, že kolem dvacítky ty holky už se vdávaly a měly děti, no. Ale kdybych to měla vrátit... Jsem ráda, že mám děti, který mám, protože oni nejsou, myslim si, že nejsou špatně vychovaní a jsou jako dobrý, jo. Ale dnešním rozumem bych to takhle nechtěla, už bych si sakra dala pozor, aby to tak nebylo ((smích)). Dneska už se holky vdávaj kolem třiceti a nechvátaj. A ono jim taky nic neutěče. () Ono jako... Jednou jsem taky byla tancovat, tady bejvaly ty maškarní, ty babí hopy, tak jednou jsem taky šla, někdo to na mě prásknul, žalovali, že jsem byla tancovat a on že je na vojně. No baby zvědavý, vesnický. On ani by se bejval Pepa tak nemračil, ale ty jeho rodiče. Jakože jak to vypadá. Protože to je vesnice, že jo. Ve městě je to

takový anonymní, že jo. A baby na vesnici... Taky stará Mrázová, ta jeho matka: Jak to vypadá, on je na vojně, ty si támhle jdeš tancovat. A kolikrát za ten rok člověk někde vystrčil nos? Jenom jsem byla doma vlastně s tím dítětem, že jo.

T: Hm.

Š: Ale já si nemůžu stěžovat. Protože když jsem něco chtěla, naši ho pohlídali. Pepa chodil v Bechyni do školky. Jako nebylo mi těžko, jako že bych to nezvládala, ale spíš holky byly takový volný, mohly si užívat a člověk už byl vázanej, no. Musela jsem se starat vo to dítě, nemohla jsem si dělat, co jsem chtěla, jako svobodná holka. No ale jinak já nemůžu říct, že by to, že by mi bylo nějak zle. Naši mi pomáhali, i když byl na vojně Pepa, i když jsem byla sama potom, tak mi pomáhali. Vždycky když jsem potřebovala, tak jsem se mohla domů vrátit, nebo obrátit na mámu, na tátu. Si nedovedu představit, se mnou dělala pani a ta měla holku... Ne ona když byla jako holka, tak ji maminka v patnácti letech vyhodila. Dala jí takovej ten dětskej kuffíček do ruky, do toho jí dala spodní prádlo a balíček vložek a bez koruny jí vyhodila z baráku, že byla držkatá, nezvladatelná, tak jí takhle vyhodila.

T: Fakt jo?

Š: No. A ona jela do Budějovic a ve vlaku se seznámila s nějakou ženskou, která měla, i když to bylo jako za těch komunistů, tak taky tam byly nějaký ty, jak bych to řekla, ty veřejný domy. Nebo asi tajně někde, že jo. Ale ona ta baba byla z tohohle veřejnýho domu a holka byla patnáctiletá, ale ona asi byla trošku jako rozumná, že jí tam k sobě vzala. Ale ne aby holka dělala prostitutku, ale uklízela tam. Takže ona vlastně byla docela dobrá, že tu holku nenechala, protože co by z ní bylo, že jo. Buď by musela krást, nebo by musela šlapat, protože jak by jinak vydělala peníze. Takže ona potom měla radši tuhle ženskou cizí než svojí mámu, protože máma jí v patnácti bez prostředků vyhodila z baráku. To si nedovedu představit.

T: To já taky ne teda.

Š: Protože to musí bejt hrozně bezradná, nemá peníze, nemá kam jít. Sedne do vlaku bez lístku a jede někde, neví, co bude dál. To musí bejt hrozný. To já jsem měla štěstí, že jsem měla rodinu, rodiče, že mi nikdo nic nevyčítal. Akorát, že to nevydrželo, no. (..) Už je to všechno pryč. Už to stačí ((smích)).

T: ((smích)) No tak... tak vy jste skončila tím, jak syn šel do školky... Tak co bylo dál?

Š: To jsem ho vozila tady do školky, pak se uvolnilo místo v Bechyni ve školce, tak jsem ho vozila tam. Vždycky jsem šla do práce, jeho jsem ráno odvedla, šla jsem do práce, šla jsem z práce, vyzvedla jsem si ho. No a nám ty autobusy aspoň jezdily

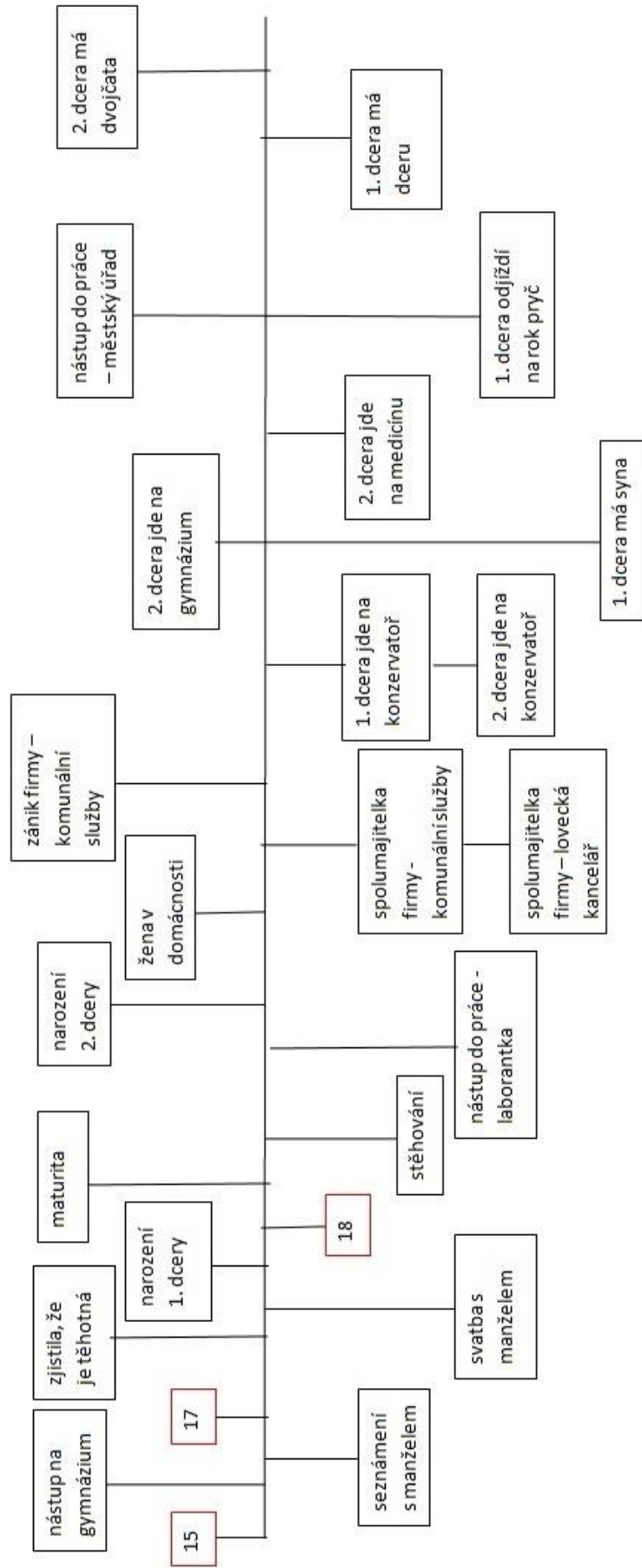
docela dobře, že jsme tam nečekali. Jednou taky, tam je sídliště a to na ty děti maminka koukala z balkónu a oni šli samy do tý školky, jo. On na mě, že všechny děti můžou chodit samy a on že musí furt jenom s maminkou. Jednou jedinkrát jsem potřebovala k ženskému doktorovi, tak jsem ho tam dovedla do šatny, že už se bude sám svlíkat. A šla jsem k tomu ženskému doktorovi. Teď přijdu do práce a vrátnej říká: Kde jsi byla, prosím tě, ten tvůj kluk tady běhal kolem Trioly. On si to rozmyslel, jo, já nevím, co se mu v tý hlavičce honilo, a přes křižovatku běžel tam k obchodáku až k tý Triole, plakal a hledal mě. Jednou jedinkrát takhle jsem ho tam nechala. Tak já zase letěla zpátky do školky, on už byl teda ve třídě, už byl klidnej. A učitelka taky říkala: S jednou kšandou, on se rozběh a běžel vás hledat.

T: ((smích))

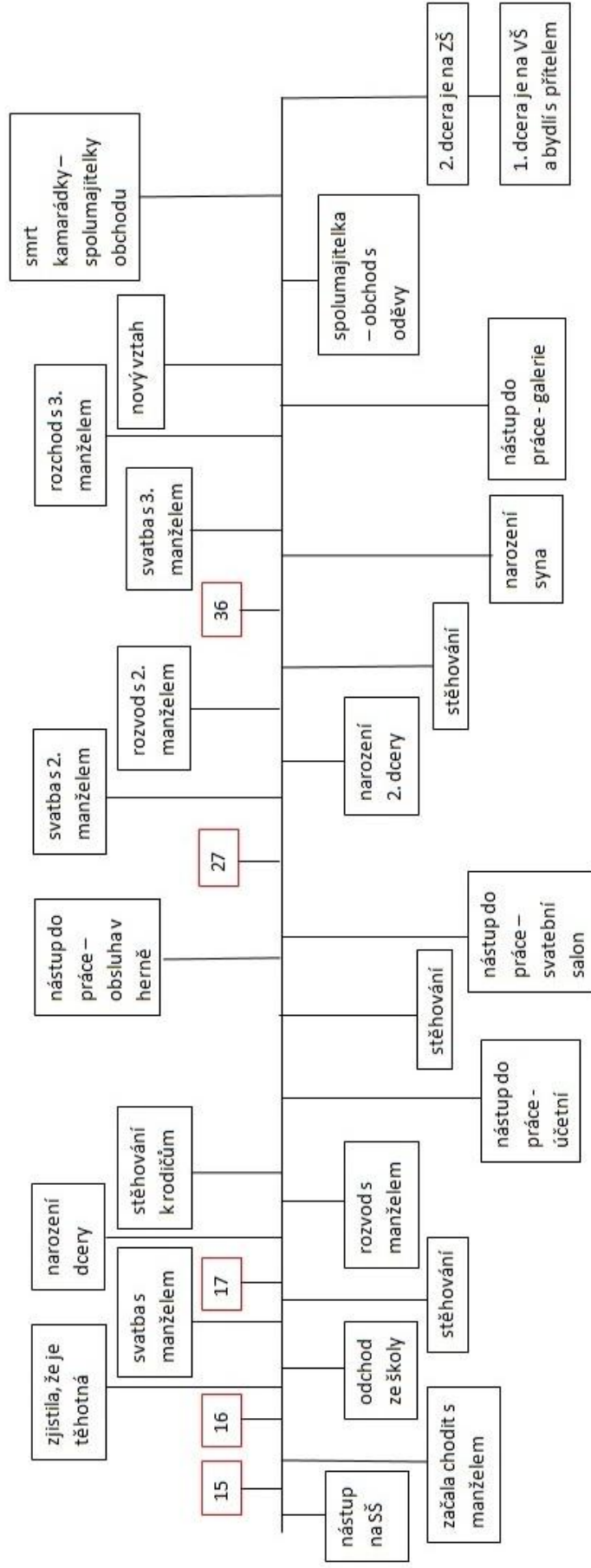
Š: No potom jsem se seznámila s tím druhym manželem. A to už mu bylo asi šest... asi šest. Protože potom jsem se rozvedla s Pepou, vzali jsme se s tím druhym a odstěhovali jsme se. Našli jsme si na inzerát byt, tam u Pelhřimova někde. Taková malá vesnička to byla. A tam, tam jsme bydleli asi dva roky. Pepa tam začal chodit do školy, do první třídy tam začal chodit. A pak jsme se přestěhovali do Soběslavi, protože jsme pořád chtěli tady domů. A on dělal ve statku a dostal od statku byt, tak jsme se potom vrátili zase sem. Vlastně-vlastně když už byl Pepa velkej. No a s tím druhym manželem jsem měla ještě holku, Radku. Jsou skoro vo sedm let od sebe. Protože Pepovi je čtyřicet čtyři letos a Radce bylo třicet osum. No. To taky byla kolikrát sranda. Oni jak se jmenovali každěj jinak, tak ona si vždycky myslela, že... On se jmenuje Mráz, Pepa, a ona byla Brázdová. A že to Mráz je něco lepšího ((smích)). Jako, že je starší, tak je to něco lepšího. Tak vždycky říkala, že ona je Mráz a Pepa, že je Brázdová ((smích)).

Příloha č. 2: Časové osy

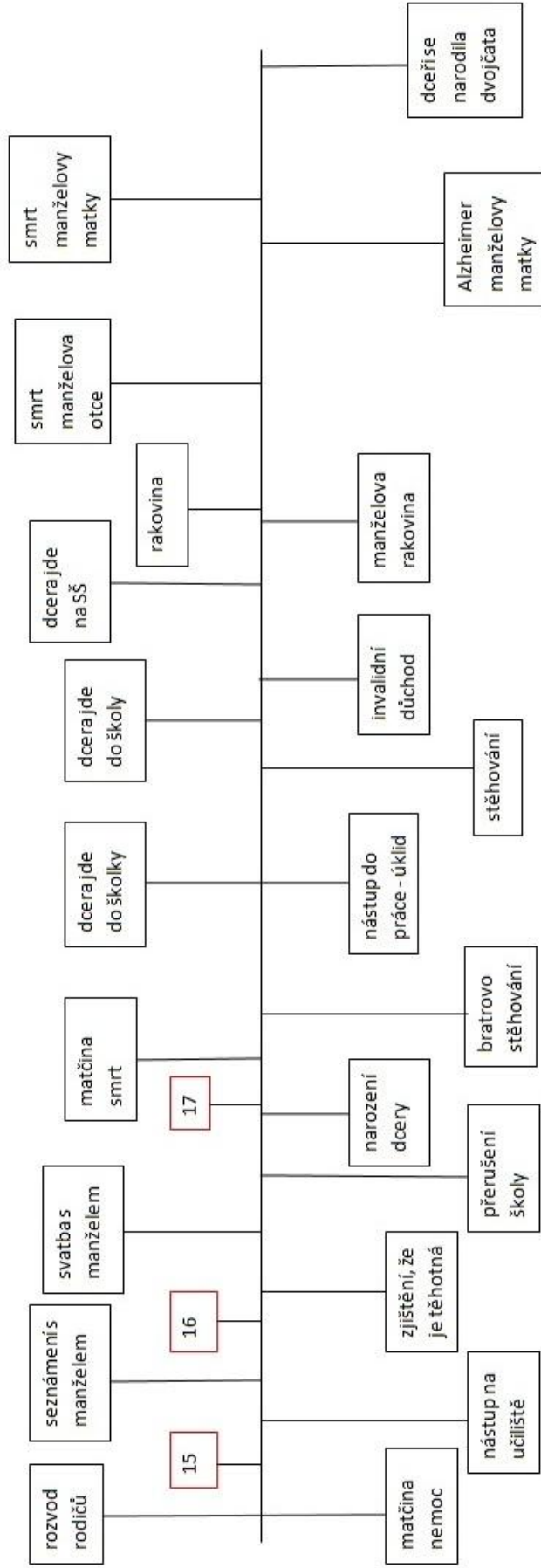
Martina

Jitka

Ivana

Alena

